



## Oplysninger om integration af bæredygtighedsrisici samt fremme af miljømæssige og sociale karakteristika

P+, Pensionskassen for Akademikere ("P+") har som målsætning at skabe det størst mulige afkast og samtidig være en ansvarlig investor. Derfor er ansvarlighed en integreret del af P+'s investeringsstrategi.

I bilaget 'Prækontraktuelle oplysninger' nedenfor får du oplysninger om, hvordan P+ arbejder med miljømæssige og sociale karakteristika i vores finansielle produkter. Oplysningerne i bilaget gælder for produkterne P+ Livscyklus (Lav, Mellem og Høj), P+ Balance, P+ Vælger, P+ Aktiemax og P+ Obligationsmax, herefter refereret til som "produktet".

### Bæredygtighedsrisici er en integreret del af investeringsbeslutninger

P+'s vurdering af bæredygtighedsrisici er integreret i processer, risikostyring og investeringsbeslutninger på linje med andre typer risici. En bæredygtighedsrisiko er en miljømæssig, social eller ledelsesmæssig begivenhed eller omstændighed som, hvis den opstår, kan have faktisk eller potentiel væsentlig negativ indvirkning på værdien af en investering.

I P+'s beslutningsproces ifm. potentielle nye investeringer (due diligence) indgår vurdering af bæredygtighedsrisici, som kan have en væsentlig negativ indvirkning på værdien af investeringerne.

Som en del af pensionskassens risikostyring overvåges investeringer, der allerede er foretaget, bl.a. for at identificere nye potentielle eller faktiske bæredygtighedsrisici. Hvis sådanne risici identificeres, vurderer P+ væsentlighed af risici samt sandsynlighed for negativ indvirkning på investeringens værdi og anvender de muligheder for handling, som er relevante for den pågældende investeringstype. På nuværende tidspunkt er det ikke muligt kvantitativt at klarlægge de sandsynlige indvirkninger af bæredygtighedsrisici på afkastet af produktet.

### Andelen af bæredygtige investeringer i livscyklusprodukter

P+ Livscyklus (Lav, Mellem og Høj) er livscyklusprodukter, hvor investeringerne ændrer sig efter, hvor langt der er til pensionsalderen. P+ sørger for at investere din pensionsopsparing, så investeringsrisikoen afspejler, hvor du er i livet. Vi nedtrapper din investeringsrisiko ved at flytte dele af din opsparing til mere stabile investeringer i takt med, at du bliver ældre og nærmer dig pensionsalderen.

Andelen af bæredygtige investeringer afhænger bl.a. af, hvor i nedtrapningen du er og af investeringernes fordeling imellem forskellige aktivklasser, fx aktier, obligationer og ejendomme. Den oplyste andel bæredygtige investeringer i bilaget 'Prækontraktuelle oplysninger' er den laveste andel, du kan forvente i den periode, du har produktet.

**Model for offentliggørelse af oplysninger om finansielle produkter, der skal gives forud for indgåelse af en aftale, jf. artikel 8, stk. 1, 2 og 2a, i forordning (EU) 2019/2088 og artikel 6, stk. 1, i forordning (EU) 2020/852**

Ved "bæredygtig investering" forstås en investering i en økonomisk aktivitet, der bidrager til et miljømæssigt eller socialt mål, forudsat at investeringen ikke i væsentlig grad skader miljømæssige eller sociale mål, og at de investeringsmodtagende virksomheder følger god ledelsespraksis.

**EU-klassificeringssystemet** er et klassificeringssystem, der er fastsat i forordning (EU) 2020/852, og som opstiller en liste over **miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter**. Nævnte forordning indeholder ikke en liste over socialt bæredygtige økonomiske aktiviteter. Bæredygtige investeringer med et miljømål kan være i overensstemmelse med klassificeringssystemet eller ej.

**Produktnavn:** Bilaget gælder for P+ Livscyklus (Lav, Mellem og Høj), P+ Balance, P+ Vælger, P+ Aktiemax og P+ Obligationsmax, herefter refereret til som "produktet".

**Identifikator for juridiske enheder (LEI-kode):**  
5299000NAW3RQAVXMI33

## Miljømæssige og/eller sociale karakteristika

**Havde dette finansielle produkt et bæredygtigt investeringsmål?**

**Ja**    **Nej**

<input type="checkbox"/> Det vil foretage et minimum af <b>bæredygtige investeringer med et miljømål:</b> ___ % <ul style="list-style-type: none"><li><input type="checkbox"/> i økonomiske aktiviteter, der kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet</li><li><input type="checkbox"/> i økonomiske aktiviteter, der ikke kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet</li></ul>	<input checked="" type="checkbox"/> Det fremmer <b>miljømæssige/sociale (M/S) karakteristika</b> , og selv om det ikke har en bæredygtig investering som mål, har det en minimumsandel af bæredygtige investeringer på <b>3 %</b> * <ul style="list-style-type: none"><li><input type="checkbox"/> med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet</li><li><input checked="" type="checkbox"/> med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der ikke kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet</li><li><input checked="" type="checkbox"/> med et socialt mål</li></ul>
<input type="checkbox"/> Det vil foretage et minimum af <b>bæredygtige investeringer med et socialt mål:</b> ___ %	<input type="checkbox"/> Den fremmer M/S-karakteristika, men <b>vil ikke foretage nogen bæredygtige investeringer</b>

\*Når minimumsandelen af bæredygtige investeringer i produktet gøres op på nuværende tidspunkt, indgår aktivklasserne likvide aktier<sup>1</sup>, likvide erhvervsobligationer<sup>2</sup> og grønne statsobligationer<sup>3</sup>. Opgørelsen er baseret på omkring en tredjedel af den samlede portefølje på tværs af aktivklasser. Andelen af bæredygtige investeringer i porteføljen forventes reelt at være større, men kan endnu ikke opgøres, fordi datagrundlaget er utilstrækkeligt. I takt med at datagrundlaget for porteføljen forbedres, vil opgørelsen dække over flere aktivklasser.

Andel af bæredygtige investeringer opgøres iht. P+'s eksterne dataleverandørs metode for screening af likvide aktier og likvide erhvervsobligationer. Metoden er baseret på definitionen af en bæredygtig investering, jf. artikel 2(17) af forordning (EU) 2019/2088. Den screener for, at virksomheder skal følge god ledelsespraksis, samt at økonomiske aktiviteter ikke bør gøre væsentlig skade på et eller flere miljømæssige eller sociale mål, og at mindst 20 pct. af de økonomiske aktiviteter bidrager til et eller flere af sådanne mål. Metoden er nærmere beskrevet i de næste afsnit.

<sup>1</sup> Investeringer i aktier i børsnoterede selskaber.

<sup>2</sup> Investeringer i obligationer udstedt af børsnoterede selskaber.

<sup>3</sup> Investeringer i grønne obligationer udstedt af stater, hvor et beløb svarende til provenuet fra salget af den grønne statsobligation udelukkende anvendes til, helt eller delvist, at finansiere egnede og på forhånd fastlagte grønne statslige udgifter.



**Bæredygtighedsindikatorer** måler, hvordan de miljømæssige eller sociale karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt, opnås.

## Hvilke miljømæssige og/eller sociale karakteristika fremmes af dette finansielle produkt?

P+, Pensionskassen for Akademikere ("P+") har i produktet en målsætning om at skabe det størst mulige afkast og samtidig være en ansvarlig investor. Med udgangspunkt i lovgivning samt internationale standarder og retningslinjer fremmer produktet miljømæssige og sociale karakteristika. Der er særlig fokus på at fremme karakteristika relateret til menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, klima, miljø, biodiversitet, ansvarlig skat og anti-korruption. Samtidigt er der igennem hele investeringsprocessen særligt fokus på at identificere og håndtere negativ indvirkning på bæredygtighedsfaktorer.

Arbejdet med ansvarlige investeringer i produktet tager bl.a. udgangspunkt i FN Global Compacts principper, FN's retningslinjer for ansvarlige investeringer (PRI) samt Paris-aftalen.

Derudover tilstræbes at etablere strukturer for arbejdet med ansvarlige investeringer, som er på linje med FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhvervsliv samt OECD's retningslinjer for multinationale selskaber.

P+ har ambitiøse klimamålsætninger, hvilket også gælder for produktet. P+ 's samlede portefølje har som målsætning at være CO<sub>2</sub>-neutral senest i 2050. Hvert 5. år fastlægges og offentliggøres delmål. De beskrives under spørgsmålet om, hvilke mål produktet har for de bæredygtige investeringer på side 4.

P+ arbejder desuden aktivt på at påvirke de selskaber og eksterne kapitalforvaltere, som der samarbejdes med, til en systematisk opprioritering af tilgangen til miljømæssige og sociale karakteristika. Ift. både selskaber og kapitalforvaltere fokuserer P+ derudover på, om de har tilstrækkelig god ledelsespraksis til at forebygge og håndtere negativ indvirkning på mennesker, miljø og klima.

P+ anser sine tiltag med produktet for at fremme miljømæssige og sociale karakteristika som initiativer, der også bidrager til forebyggelse og håndtering af de vigtigste negative bæredygtighedsindvirkninger og som tiltag, der bidrager til selskabers langsigtede værdiskabelse.

P+ fører aktivt ejerskab overfor udvalgte porteføljeselskaber, hvilket også gælder for produktet. Aktivt ejerskab omfatter overvågning af selskaber, dialog, samarbejde med andre investorer samt så vidt muligt stemmeafgivelser på selskabers generalforsamlinger.

Der er ikke udpeget et referencebenchmark til produktet.

### ● **Hvilke bæredygtighedsindikatorer anvendes til at opnå de miljømæssige eller sociale karakteristika, der fremmes af det finansielle produkt?**

Følgende bæredygtighedsindikatorer anvendes så vidt muligt til at opnå miljømæssige og/eller sociale karakteristika, som produktet fremmer. Muligheden for anvendelse varierer dog på tværs af aktivklasser:

- CO<sub>2</sub>-aftryk på likvide aktier, likvide erhvervsobligationer samt direkte ejede ejendomme.

- Overtrædelser af internationale retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd, som vedrører menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption, herunder FN Global Compacts principper.
- Eksponering mod likvide aktier og likvide erhvervsobligationer, og så vidt muligt også illikvide investeringer<sup>4</sup>, der agerer i strid med FN-traktater og -konventioner, som Danmark har underskrevet vedr. kontroversielle våben.
- Energimærker og bæredygtighedscertificeringer anvendes for investering i danske ejendomme.
- Andelen af klimavenlige investeringer i porteføljen måles mhp. at nå målet om minimum 15 pct. klimavenlige investeringer i 2030.
- Dialoger med udvalgte selskaber vedr. sociale, miljø- eller ledelsesmæssige emner.
- Deltagelse i relevante investorkoalitioner, såsom underskrivelse af investor-erklæringer rettet mod bestemte selskaber eller politikker for at opfordre til og støtte fremme af miljømæssige eller sociale karakteristika.
- P+'s vurdering og score af eksterne kapitalforvalteres arbejde med ESG<sup>5</sup>, herunder ledelsessystemer, integration af ESG-politikker og -due diligence samt rapportering.
- Fastlagte fravalgskriterier.

● ***Hvad er målene for de bæredygtige investeringer, som det finansielle produkt delvis har til hensigt at foretage, og hvordan bidrager de bæredygtige investeringer til sådanne mål?***

Produktet har fokus på at foretage investeringer i fonde og selskaber, som efterlever krav til definitionen for bæredygtige investeringer, jf. artikel 2(17) af forordning (EU) 2019/2088.

P+ har frem mod 2025 og 2030 sat sig følgende klimamål for hele porteføljen. Disse klimamål påvirker også porteføljen af dette produkt:

1. CO<sub>2</sub>-aftrykket i P+'s investeringer i likvide aktier, likvide erhvervsobligationer og direkte ejede ejendomme skal inden 2025 reduceres med 45 pct. og inden 2030 reduceres med 60 pct. sammenlignet med niveauet i 2019.
2. P+ vil styrke sit aktive ejerskab i relation til de 20 største CO<sub>2</sub>-udledere i porteføljen af likvide aktier og likvide erhvervsobligationer.
3. P+ vil løbende foretage klimavenlige investeringer, fx i vedvarende energi og energibesparende renoveringer af bygninger, således at de som minimum udgør 15 pct. af produktets samlede investeringer i 2030.

I produktets nuværende opgørelse af minimumsandel af bæredygtige investeringer indgår p.t. aktivklasserne likvide aktier og likvide erhvervsobligationer samt grønne statsobligationer.

<sup>4</sup> Investeringer i fx private equity (aktier i ikke-børsnoterede selskaber), ikke-børsnoterede fonde (herunder kreditfonde), ejendomme, infrastruktur og skov. Investeringer er illikvide, når de ikke er børsnoterede og dermed ikke kan omsættes lige så nemt, da der skal bruges tid på at købe og sælge finder hinanden og bliver enig om den rigtige pris for aktiverne.

<sup>5</sup> Forkortelse for miljømæssige (Environment), sociale (Social) og ledelsesmæssige (Governance) forhold.

For de investeringer, der indgår i opgørelsen af minimumsandel af bæredygtige investeringer i produktet, gælder det, at mindst 20 pct. af omsætningen stammer fra økonomiske aktiviteter, der bidrager til miljømæssige mål som vedvarende energi, CO<sub>2</sub>- og energieffektivitet og bæredygtigt landbrug, eller sociale mål som uddannelse, ernæring og sygdomsbehandling.

Udover at bidrage positivt til et eller flere miljømæssige eller sociale mål må disse investeringer heller ikke gøre væsentlig skade på et eller flere af sådanne mål, og selskabet bør også følge god ledelsespraksis.

De vigtigste negative indvirkninger er investeringsbeslutningernes betydeligste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer i forbindelse med miljømæssige, sociale og personalemæssige spørgsmål, respekt for menneskerettighederne, bekæmpelse af korruption og bekæmpelse af bestikkelse.

### ● **Hvordan skader de bæredygtige investeringer, som det finansielle produkt delvis har til hensigt at foretage, ikke i væsentlig grad nogen af de miljømæssige eller sociale bæredygtige investeringsmål?**

Metoden, der anvendes til at opgøre andelen af bæredygtige investeringer, står beskrevet på side 2. Hvis en investering i en økonomisk aktivitet skal siges ikke at gøre væsentlig skade på et eller flere miljømæssige eller sociale bæredygtige investeringsmål, fordrer metoden, at følgende gør sig gældende:

- Den må ikke have forbindelser til kontroversielle våben.
- Mindre end 1 pct. af omsætningen må stamme fra udvinding af termisk kul og salg af samme til eksterne parter.
- Må ikke være i en tobaksproducent og mindre end 5 pct. af omsætningen må stamme fra tobaksrelaterede forretningsaktiviteter.
- Den overordnede vurdering af selskabets kontroverser, dvs. negativ indvirkning på sociale eller miljømæssige forhold, må ikke være vurderet som 'alvorlige' eller 'meget alvorlige'. Det svarer til de to mest alvorlige trin i den fire-trins-skala, der benyttes til at vurdere kontroverser.

Iht. P+'s politik for ansvarlige investeringer, som gælder for produktet, skal de vigtigste negative bæredygtighedsindvirkninger derudover identificeres og vurderes både før og efter, at en ny investering foretages. Følgende temaer er særligt prioriteret: Menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, klima, miljø, biodiversitet, ansvarlig skat og antikorruption.

Investeringer, der er foretaget, monitoreres som en del af risikostyringen af produktet, bl.a. for at identificere nye potentielle eller faktiske negative bæredygtighedsindvirkninger.

Ved identificering af væsentlig negative indvirkninger vil der, i det omfang det er muligt, blive udøvet aktivt ejerskab overfor udvalgte porteføljeselskaber i produktet. Aktivt ejerskab kan omfatte overvågning af selskaber, dialog, samarbejde med andre investorer samt, så vidt muligt, stemmeafgivelser på selskabers generalforsamlinger. På P+'s observationsliste, som gælder for produktet, indgår de selskaber, som vi i vores aktive ejerskab har ekstra fokus på, eller som vi monitorerer tæt.

Hvis det vurderes, at et selskab systematisk har væsentlige udfordringer omkring miljømæssige, sociale og/eller ledelsesmæssige forhold, og hvis aktivt ejerskab viser sig udsigtsløst, kan investeringer i selskaber blive fravalgt. Dette kan fx også gøre sig gældende for hele sektorer, hvor en hel sektor kan fravælges, hvis fastlagte grænseværdier overtrædes.

Fravalgskriterier uddybes i spørgsmålet om de bindende elementer i investeringsstrategien på side 8.

***Hvordan er der taget hensyn til indikatorer for negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer?***

P.t. rapporterer P+ ikke på indikatorer for negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer (PAI-indikatorer), jf. skema 1, 2 og 3 i Bilag I af delegerede forordning (EU) 2022/1288, på tværs af alle aktivklasser af produktet.

Der tages hensyn til nedenstående PAI-indikatorer på følgende måder:

- Gennem fravalg og aktivt ejerskab tages der hensyn til CO<sub>2</sub>-aftryk på likvide aktier, likvide erhvervsobligationer samt direkte ejede ejendomme.
- Gennem screeninger, aktivt ejerskab og fravalg tages der hensyn til overtrædelser af internationale retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd, som vedrører menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption, herunder FN's Global Compact principper.
- Gennem fravalg tages der hensyn til eksponering mod likvide aktier og likvide erhvervsobligationer og så vidt muligt også illikvide investeringer, der agerer i strid med FN-traktater og -konventioner, som Danmark har underskrevet vedr. kontroversielle våben.

Negativ indvirkning på bæredygtighedsfaktorer er desuden integreret i P+'s politik for ansvarlige investeringer og indgår i vurderingen af investeringer før og efter, de foretages.

***På hvilken måde er de bæredygtige investeringer i overensstemmelse med OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder? Nærmere oplysninger:***

Iht. P+'s politik for ansvarlige investeringer, som gælder for produktet, tilstræbes det at etablere strukturer for arbejdet med ansvarlige investeringer, som er på linje med OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhvervsliv.

Det betyder, at P+'s arbejde med produktet fokuserer på, hvorvidt selskaber i porteføljen har gode ledelsessystemer og derved forebygger og afbøder negativ indvirkning på principper for bl.a. menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, klima, miljø, biodiversitet, ansvarlig skat og anti-korruption.

I den nuværende opgørelse af produktets andel af bæredygtige investeringer indgår kun opgørelse fra likvide aktier, likvide erhvervsobligationer og grønne statsobligationer.

P+ monitorerer løbende porteføljen, og mindst én gang årligt foretager P+ en systematisk gennemgang af porteføljen af likvide aktier og likvide erhvervsobligationer og vurderer kvalitativt de selskaber, som får en høj (negativ) score af vores dataleverandør på alvorligheden af deres overtrædelser af FN's Global Compact principper. Principperne refererer bl.a. til FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhvervsliv. P+ vurderer status på aktivt ejerskab med selskaberne og kan ud fra en samlet vurdering vælge at beholde selskabet i porteføljen, placere selskabet på observationsliste og skærpe aktivt ejerskab eller at fravælge investering i selskabet.

Metoden, der anvendes til at opgøre andel af bæredygtige investeringer, står beskrevet på side 2. Metoden fordrer, at et selskab følger god ledelsespraksis, når den af vores dataleverandør scores til en "ESG Rating" på over 'BB', hvilket svarer til en gennemsnitlig score ift. sammenlignelige selskaber i sektoren. Denne score indikerer, at der eksisterer stærke ledelsesstrukturer, gode medarbejderrelationer og aflønning af personale samt overholdelse af skatteregler. Dette kan til en vis grad indikere, at selskaber agerer i overensstemmelse med internationale retningslinjer.

*EU-klassificeringssystemet fastsætter et princip om ikke at gøre væsentlig skade, hvorved investeringer, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, ikke i væsentlig grad bør skade målene i EU's klassificeringssystem, og der er specifikke EU-kriterier.*

Princippet om ikke at gøre væsentlig skade gælder kun for de investeringer, der ligger til grund for det finansielle produkt, og som tager højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter. De investeringer, der ligger til grund for den tilbageværende andel af dette finansielle produkt, tager ikke højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter.

*Andre bæredygtige investeringer må heller ikke i væsentlig grad skade miljømæssige eller sociale mål.*



## Tager dette finansielle produkt hensyn til de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer?

- Ja**, se nedenstående beskrivelse.
- Nej**

P.t. rapporterer P+ ikke på indikatorer for negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer (PAI-indikatorer), jf. skema 1, 2 og 3 i Bilag I af delegerede forordning (EU) 2022/1288, på tværs af alle aktivklasser af produktet. Hensyn til negative indvirkninger er så vidt muligt en integreret del af P+'s vurdering og monitorering af investeringer i produktet, både før og efter investeringer foretages.

P+'s metode til at arbejde med produktets negative bæredygtighedsindvirkninger tilstræbes at være på linje med FN's retningslinjer om menneskerettigheder og erhvervsliv samt OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder. Derfor tilpasses tilgangen efter investeringens type, værdi, struktur samt væsentlighed og sandsynlighed for negative indvirkninger på mennesker og miljø.

P+ prioriterer arbejdet med negative bæredygtighedsindvirkninger ved at sammenholde, hvor der er en potentiel væsentlig negativ indvirkning på miljø og mennesker med sandsynligheden for, at den indtræffer.



I overensstemmelse med P+'s politik for ansvarlige investeringer, som gælder for produktet, fokuseres der på, om selskaber i produktets investeringsportefølje har god ledelsespraksis og derved bl.a. forebygger og afbøder negativ indvirkning på menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, klima, miljø, biodiversitet, ansvarlig skat og anti-korruption.

Under spørgsmålet om hensyn til indikatorer for negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer på side 6 kan det ses, hvilke konkrete PAI-indikatorer produktet tager hensyn til.

Information om de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer er tilgængelige i de periodiske oplysninger, som er bilag til P+'s Rapport om samfundsansvar.



**Investeringsstrategien** er retningsgivende for investeringsbeslutninger baseret på faktorer som f.eks. investeringsmål og risikotolerance.

God ledelsespraksis omfatter solide ledelsesstrukturer, arbejdstagerforhold, aflønning af personale og overholdelse af skatteregler.

## Hvilken investeringsstrategi følger dette finansielle produkt?

Produktet skal have det højeste mulige afkast og samtidigt være ansvarligt.

Investeringerne spredes på forskellige aktivtyper for at sikre diversifikation i porteføljen og sikre en balance mellem afkast og investeringsrisiko. Aktivtyperne består bl.a. af likvide investeringer som aktier og obligationer, og illikvide investeringer som ejendomme og infrastruktur. En mere detaljeret beskrivelse af investeringerne ses under spørgsmålet om den planlagte aktivallokering på side 10.

Særligt for produkterne P+ Livscyklus (Lav, Mellem og Høj), som er livscyklusprodukter, gælder det, at investeringerne ændrer sig med tiden alt efter, hvor langt der er til pensionsalderen. P+ sørger for at investere medlemmets pensionsopsparing, således at investeringsrisikoen afspejler, hvor man er i livet. Vi nedtrapper den enkeltes investeringsrisiko ved at flytte dele af opsparingen til mere stabile investeringer i takt med, at medlemmet bliver ældre og nærmer sig pensionsalderen.

Andelen af bæredygtige investeringer afhænger bl.a. af, hvor i nedtrapningen den enkelte befinder sig, og af investeringernes fordeling imellem forskellige aktivklasser, fx aktier, obligationer og ejendomme. Den oplyste andel bæredygtige investeringer er den laveste andel, den enkelte kan forvente i den periode, man har produktet.

### ● **Hvad er de bindende elementer i den investeringsstrategi, der anvendes til at udvælge investeringer med henblik på at opnå de miljømæssige eller sociale karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt?**

Som en del af investeringsstrategien investeres der ikke i selskaber eller lande på P+'s fravalgsliste med henblik på at opnå miljømæssige og/eller sociale karakteristika samt for at undgå negativ indvirkning på bæredygtighedsfaktorer.

De bindende kriterier for fravalg anvendes så vidt muligt på tværs af aktivklasser, og er følgende:

- I videst muligt omfang fravalg af selskaber, der vurderes til systematisk at have væsentlige udfordringer omkring miljømæssige, sociale og/eller ledelsesmæssige forhold, og hvis aktivt ejerskab viser sig udsigtsløst.
- Selskaber, der agerer i strid med FN-traktater og -konventioner, som Danmark har underskrevet vedr. atomvåben, anti-personel miner, klynge-ammunition, kemiske våben, biologiske våben og andre typer kontroversielle våben.



- Selskaber, der producerer cigaretter og andre tobaksprodukter, og hvor mere end 60 pct. af omsætningen stammer fra denne aktivitet.
- Selskaber, der har omsætning fra udvinding af kul.
- Selskaber, hvor mere end 30 pct. af omsætningen stammer fra udvinding af olie og gas, og hvor mere end 20 pct. af omsætningen stammer fra udvinding af ukonventionel olie (dvs. inkl. oliesand). Selskaber kan beholdes i porteføljen, hvis de vurderes at være i en tilstrækkelig udvikling mod at reducere deres negative indvirkning på klimaet.
- Større selskaber, der har omsætning fra udvinding af olie og gas, som ikke falder inden for ovenstående grænseværdier, men hvor det vurderes, at deres forretningsmodel har en væsentlig negativ indvirkning på klimaet.
- Forsyningsselskaber, hvor mere end 25 pct. af omsætningen stammer fra elektricitet produceret med kul, eller hvor produktion af elektricitet fra kul overstiger 10.000 MWh. Selskaber kan beholdes i porteføljen, hvis de vurderes at være i en tilstrækkelig udvikling mod at reducere deres negative indvirkning på klimaet.
- Lande fravælges ud fra en vurdering af statsinstitutioners governance samt miljø og sociale forhold i landet.

Fravalgslisten opdateres mindst én gang årligt og udsendes til vores kapitalforvaltere, hvorefter frasalget finder sted. Når et selskab optræder på P+'s fravalgsliste, må der ikke investeres i selskabet. Dette gælder både intern og ekstern forvaltning. Fravalgslisten anvendes i alle aktivklasser og investeringsstrukturer, hvor det er muligt.

P+'s klimamål, som også gør sig gældende for dette produkt, er ligeledes bindende og har som målsætning at reducere investeringsporteføljens CO<sub>2</sub>-aftryk med 45 pct. i 2025 og 65 pct. i 2030 samt at investere 15 pct. af formuen i klimavenlige investeringer i 2030. Klimamålene har 2019 som sammenligningsår. P+'s reduktionsmål for 2025 og 2030 er delmål på vej mod det langsigtede mål om en klimaneutral portefølje senest i 2050.

● ***Hvad er den minimumssats, der er givet tilsagn om, med henblik at reducere omfanget af de investeringer, der blev overvejet forud for anvendelsen af investeringsstrategien?***

Der er ikke givet tilsagn for produktet om at reducere omfanget af de investeringer, der blev overvejet forud for anvendelsen af investeringsstrategien. Som følge af produktets bindende kriterier for fravalg er investeringsuniverset reduceret. Reduktionen kan variere over tid og ligger ikke fast som minimumssats.

● ***Hvad er politikken for vurdering af god ledelsespraksis i de investeringsmodtagende virksomheder?***

Politikken for vurdering af god ledelsespraksis tager udgangspunkt i FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhvervsliv samt OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder.

I implementering fokuseres der på, om selskaber i produktets portefølje har god ledelsespraksis og derved forebygger og afbøder negativ indvirkning på bæredygtighedsfaktorer og bæredygtighedsrisici samt andre potentielle finansielle risici for værdien af produktets investeringer. Herudover fokuseres der på, om ledelsespraksis bidrager til at miljømæssige og sociale karakteristika fremmes.

For bæredygtige investeringer (p.t. opgjort inden for likvide aktier, likvide erhvervsobligationer og grønne statsobligationer) gælder det, at et selskab følger god ledelsespraksis, når den af vores dataleverandør scores til en 'ESG Rating' på over 'BB', hvilket svarer til en gennemsnitlig score ift. sammenlignelige selskaber i sektoren. Denne score indikerer, at der eksisterer stærke ledelsesstrukturer, gode medarbejderrelationer og god aflønning af personale samt overholdelse af skatteregler.

Ifm. vurdering af eksterne kapitalforvaltere samt vurdering af potentielle nye investeringsfonde eller noterede investeringsmodtagende virksomheder, foretager P+ en grundig vurdering af ledelsespraksis, før en investering foretages, hvor fokus bl.a. er på ansvarlige skatteforhold. P+ er sammen med andre investorer for unoterede investeringer tilsluttet et skattekodeks, der skal arbejde for ansvarlig skattebetaling, og har skrevet ind i aftalevilkår, at vi skal have adgang til at monitorere og foretage spottjek af, hvordan kapitalforvalteren arbejder med ansvarlig skat.

Når investeringen er foretaget, monitoreres investeringsmodtagende virksomheder bl.a. på ledelsespraksis, herunder eksempelvis ejerforhold, bestyrelsens sammensætning og selskabets ledelsesstruktur.

Arbejdet med vurdering af god ledelsespraksis varierer afhængigt af, hvilke aktivklasser og investeringsstrukturer der er investeret i.



#### **Aktivallokering**

beskriver andelen af investeringer i specifikke aktiver.

## Hvad er den planlagte aktivallokering for dette finansielle produkt?

Produktets investeringer opdeles i en likvid og illikvid portefølje. Den likvide portefølje består af investeringer i fx børsnoterede aktier, børsnoterede erhvervsobligationer, statsobligationer og realkreditobligationer. Den illikvide portefølje består fx af unoterede aktier (private equity), unoterede obligationer, ejendomme og infrastruktur.

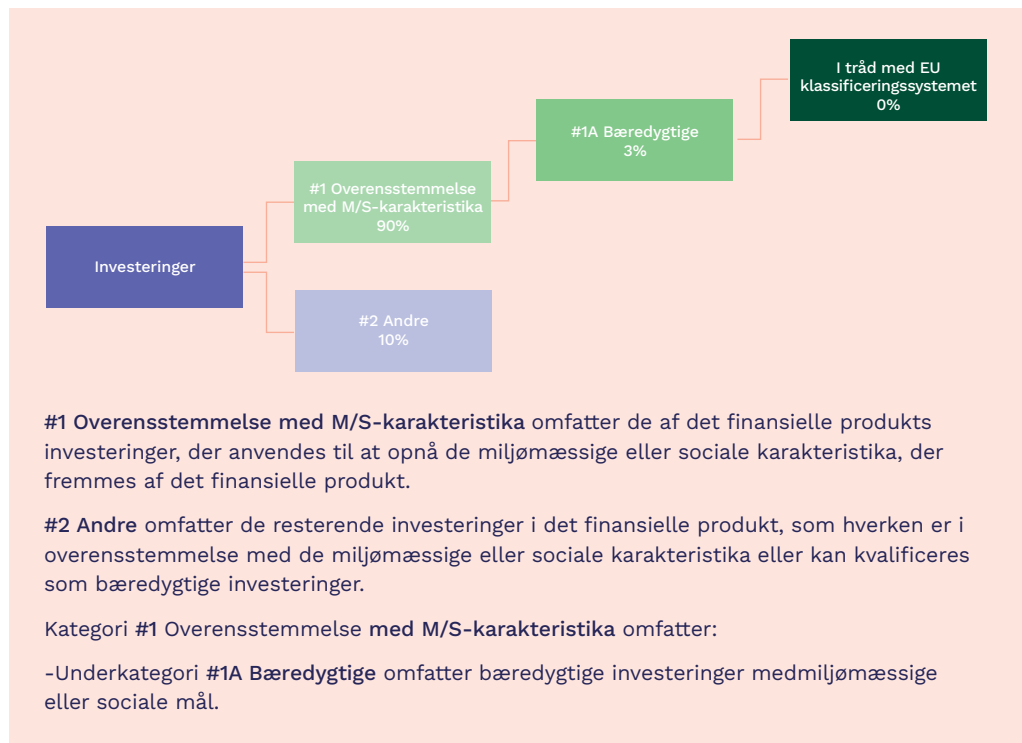
Minimumsandelen af bæredygtige investeringer er opgjort til 3 procent på baggrund af P+'s eksterne dataleverandørs datagrundlag og metode for screening. I produktets nuværende opgørelse indgår p.t. likvide aktier, likvide erhvervsobligationer og grønne statsobligationer. Opgørelsen er baseret på ca. en tredjedel af den samlede portefølje på tværs af aktivklasser. Investeringer igennem fx hedgefonde er ikke medtaget i opgørelsen, da der endnu ikke er taget endelig stilling til, hvordan man behandler disse.

Den illikvide portefølje består af investeringer i fx ejendomme, infrastruktur, herunder inden for sol- og vindenergi, unoterede selskaber, skov og kredit. Den andel af porteføljen er på nuværende tidspunkt heller ikke omfattet i minimumsandelen af bæredygtige investeringer pga. utilstrækkeligt datagrundlag. Det forventes, at andelen af bæredygtige investeringer stiger i takt med, at datagrundlaget forbedres, og flere aktivklasser kan inkluderes i opgørelsen.

Aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, udtrykkes som en andel af:

- **omsætning**, der afspejler andelen af indtægter fra de investeringsmodtagende virksomheders grønne aktiviteter.
- **kapitaludgifter** (CapEx), der viser de grønne investeringer foretaget af investeringsmodtagende virksomheder, f.eks. med henblik på omstilling til en grøn økonomi.
- **driftsudgifter** (OpEx), der afspejler de investeringsmodtagende virksomheders grønne operationelle aktiviteter.

Andelen af investeringer, der er i overensstemmelse med miljømæssige eller sociale karakteristika, er opgjort som produktets samlede portefølje (opgjort til 90% under ”#1” i nedenstående figur), ekskl. den andel af porteføljen, som ikke er dækket af P+’s politik for ansvarlige investeringer, fx derivater (opgjort til 10% under ”#2”). Andelen kan dog ændre sig i takt med, at markedsværdien af investeringerne under ”#2” ændrer sig.



### ● **Hvordan er anvendelsen af derivater med til at opnå de miljømæssige eller sociale karakteristika, der fremmes af det finansielle produkt?**

Politikken for ansvarlige investeringer, som gælder for produktet, gælder ikke for derivater, da de er standardiserede produkter baseret på gængse indeks, ofte vægtet efter markedskapitalisering.

Af samme årsag indgår derivater ikke som en del af at opnå de miljømæssige eller sociale karakteristika.



### **I hvilket minimumsomfang er bæredygtige investeringer med et miljømål i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet?**

Der er på nuværende tidspunkt ikke et tilstrækkeligt datagrundlag til at vurdere, om investeringerne i produktet er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet. Selskaberne oplyser ikke de nødvendige data i dag, og derfor er tilgængelige data p.t. udelukkende estimeret på baggrund af eksterne dataleverandørs vurderinger. Vi mener, det vil være utilstrækkeligt at oplyse om data, som udelukkende er estimeret, derfor har vi sat andelen til 0 pct.

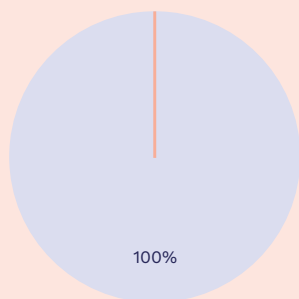
I takt med at EU’s lovgivning udvides, og selskaberne selv begynder at oplyse om de nødvendige data, vil vi kunne give bedre oplysninger om minimumsomfanget af bæredygtige investeringer med et miljømål i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet. Vi forventer at medtage dette datapunkt, når de nødvendige data er tilgængelige.

● **Medfører det finansielle produkt investeringer i aktiviteter relateret til fossilgas og/eller atomenergi i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet<sup>6</sup>?**

- Ja  
 Inden for fossil gas  Inden for atomkraft  
 Nej

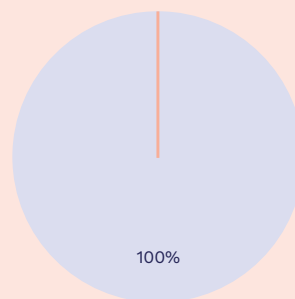
De to diagrammer nedenfor viser med grønt minimumsprocentdelen af investeringer, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet. Da der ikke findes nogen hensigtsmæssig metode til at bestemme overensstemmelsen med klassificeringssystemet for statsobligationer\*, viser det første diagram overensstemmelsen med klassificeringssystemet i forhold til alle det finansielle produkts investeringer, inkl. statsobligationer, mens det andet diagram kun viser overensstemmelsen med klassificeringssystemet i forbindelse med det finansielle produkts investeringer, ekskl. statsobligationer.

1. Investeringer i overensstemmelse med klassificeringssystemet, inkl. statsobligationer\*



- I overensstemmelse med klassificeringssystemet: Fossilgas
- I overensstemmelse med klassificeringssystemet: Atomenergi
- I overensstemmelse med klassificeringssystemet (uden fossilgas & atomenergi)
- Ikke i overensstemmelse med klassificeringssystemet

1. Investeringer i overensstemmelse med klassificeringssystemet, ekskl. statsobligationer\*



- I overensstemmelse med klassificeringssystemet: Fossilgas
- I overensstemmelse med klassificeringssystemet: Atomenergi
- I overensstemmelse med klassificeringssystemet (uden fossilgas & atomenergi)
- Ikke i overensstemmelse med klassificeringssystemet

\*Med henblik på disse diagrammer omfatter "statsobligationer" alle statsengagementer

● **Hvad er minimumsandelen af investeringer i omstillingsaktiviteter og mulighedsskabende aktiviteter?**

Produktet har ikke et mål for andelen af investeringer i omstillingsaktiviteter og mulighedsskabende aktiviteter. Minimumsandelen er derfor sat til 0 procent.

● **Hvad er minimumsandelen af bæredygtige investeringer med et miljømål, der ikke er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet?**

Som oplyst ovenfor, har P+ på nuværende tidspunkt ikke det datagrundlag, som er nødvendigt for at kunne opgøre, hvor stor en andel af produktets investeringer der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet. Af samme årsag kan vi heller ikke opgøre den andel, der ikke er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet.



er bæredygtige investeringer med et miljømål, der ikke tager hensyn til kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter i henhold til EU-klassificeringssystemet.





## Hvilken minimumsandel udgjorde socialt bæredygtige investeringer?

Produktet indeholder investeringer med både miljømæssige og sociale mål, men produktet har p.t. ikke fokus på en specifik fordeling på disse mål. Derfor er der ingen minimumsandel af investeringer med et socialt bæredygtigt mål.



## Hvilke investeringer er medtaget under “#2 Andre”, hvad er formålet med dem, og er der nogen miljømæssige eller sociale minimumsgarantier?

Kategori #2 Andre udgøres bl.a. af derivater. P+'s politik for ansvarlige investeringer, som gælder for produktet, gælder ikke for derivater og indestående ved kreditinstitutter. Derivater anvendes for at kunne opretholde et passende risikoniveau og bidrager dermed ikke til at opnå miljømæssige eller sociale karakteristika.



## Er der angivet et specifikt indeks som referencebenchmark for at fastslå, om dette finansielle produkt er i overensstemmelse med de miljømæssige og/eller sociale karakteristika, som det fremmer?

Der anvendes ikke et referencebenchmark til at måle de miljømæssige og/eller sociale karakteristika.

### Reference benchmarks

er indekser til måling af, om det finansielle produkt opnår de miljømæssige eller sociale karakteristika, som det fremmer.

- **Hvordan bringes referencebenchmarket løbende i overensstemmelse med hvert af de miljømæssige eller sociale karakteristika, der fremmes af det finansielle produkt?**

N/A

- **Hvordan sikres investeringsstrategiens overensstemmelse med indeksmetoden løbende?**

N/A

- **Hvordan adskiller det angivne indeks sig fra et relevant bredt markedsindeks?**

N/A

- **Hvor kan man finde den metode, der er anvendt til beregning af det angivne indeks?**

N/A



## Hvor kan jeg finde flere produktspecifikke oplysninger online?

Der findes flere produktspecifikke oplysninger på webstedet: [pplus.dk/bæredygtighedsrelaterede-oplysninger](http://pplus.dk/bæredygtighedsrelaterede-oplysninger)

<sup>6</sup> Fossilgas- og/eller atomrelaterede aktiviteter vil kun være i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, hvis de bidrager til at begrænse klimaændringer (“modvirkning af klimaændringer”) og ikke i væsentlig grad skader noget EU- klassificeringsmål – se forklarende note i venstre margen. Kriterierne i deres helhed for økonomiske aktiviteter inden for fossilgas og atomenergi, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, er fastsat i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/1214.